

ДЕФЕКТОЛОГІЧНА ПРАКТИКА У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

(методичні рекомендації)

для здобувачів освіти зі спеціальності 016.02
«Спеціальна освіта. Корекційна психопедагогіка»
рівень освіти перший «Бакалаврський»
галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
Факультет: Дошкільної і спеціальної освіти та історії

Харків
2023

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ НАУКИ І ОСВІТИ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Кафедра спеціальної педагогіки і психології та інклюзивної освіти

**ДЕФЕКТОЛОГІЧНА ПРАКТИКА У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ
ОСВІТИ**

(методичні рекомендації)

для здобувачів освіти зі спеціальності 016.02

«Спеціальна освіта. Корекційна психопедагогіка»

рівень освіти перший «Бакалаврський»

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Факультет: Дошкільної і спеціальної освіти та історії

Харків
2023

УДК 378.091.322:001.81(072)

В 51

Укладачі:

Самойлова І.В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри корекційної освіти та спеціальної психології Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради

Яцинік А.В. – кандидат педагогічних наук, викладач кафедри корекційної освіти та спеціальної психології Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради

Пехарева А.С. – кандидат психологічних наук, викладач кафедри корекційної освіти та спеціальної психології Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради

Рецензенти:

Пехарева С.В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики дошкільної освіти Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради

Тарасова В. В. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри корекційної освіти та спеціальної психології Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради

В 51 Дефектологічна практика у закладах дошкільної освіти (методичні рекомендації) : метод. рекомендації / уклад. : І. В. Самойлова, А. В. Яцинік, А.С. Пехарева Харків, 2023. 71 с.

У методичних рекомендаціях для здобувачів освіти спеціальності 016 Спеціальна освіта щодо проходження дефектологічної практики у закладах дошкільної освіти наведено загальні вимоги, особливості організації, змісті, критерії оцінювання дефектологічної практики у закладах дошкільної освіти яка передбачена навчальним планом для здобувачів освіти зі спеціальності «Спеціальна освіта»2-го курсу навчання.

УДК 378.091.322:001.81(072)

Рекомендовано науково-методичною радою факультету

дошкільної і спеціальної освіти та історії

Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.

Протокол № 2 від 05 жовтня 2023 р.

©ХГПА 2023

© Самойлова І.В.

©Яцинік А. В.

©Пехарева А. С.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	5
I. Мета і завдання практики.....	8
II. Організація практики.....	15
III. Права та обов'язки здобувача під час проходження практики.....	16
IV. Зміст практики.....	18
V. Підведення підсумків практики.....	47
VI. Система підсумкового контролю.....	47
VII. Перелік звітної документації.....	49
VIII. Навчально-методичні матеріали.....	59
IV. Проходження практики в умовах дистанційного навчання	53
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	57
ДОДАТКИ.....	59

ПЕРЕДМОВА

Педагогічна практика є одним з важливих засобів підготовки здобувачів освіти до професії дефектолога, вихователя дітей з вадами психофізичними розвитку.

З огляду на це, першочерговим завданням спеціальної освіти є підготовка фахівців, здатних працювати в закладах дошкільної освіти (ЗДО) для дітей з особливостями розвитку. У підготовці педагога спеціальної освіти особлива увага має бути спрямована на формування готовності дефектологів до виконання специфічних завдань спеціальної освіти, які реалізуються шляхом корекційного впливу на розвиток особистості дитини. Корекційна робота є специфічним видом педагогічної діяльності, від якого залежить реалізація повсякденних і перспективних цілей закладів освіти, залучених до освітнього процесу дітей з порушеннями психофізичного розвитку, а також є невід'ємною складовою професійної діяльності корекційного педагога незалежно від займаної посади.

Для здобувачів освіти КЗ «ХГПА» зі спеціальності Спеціальна освіта важливе значення має педагогічна практика в закладах дошкільної освіти, оскільки здобувач освіти за результатами успішного опанування освітньої програми отримує кваліфікацію дефектолог. Вихователь дітей з вадами психофізичного розвитку, асистент вчителя інклюзивного навчання, асистент вчителя дітей з порушеннями інтелектуального розвитку, асистент учителя-логопеда.

Програма розроблена з урахуванням вимог стандарту вищої освіти за спеціальністю Спеціальна освіта для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, Освітньої програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності Спеціальна освіта за спеціалізацією Олігофренопедагогіка та навчального плану і відображає специфіку змісту професійної підготовки здобувачів освіти кафедри корекційної освіти та

спеціальної психології КЗ «ХГПА», визначає мету і завдання, а також конкретний зміст діяльності здобувачів в цей період.

Дефектологічна практика здобувачів освіти 2 курсу проводиться у закладах дошкільної освіти, діяльність яких регулюється законами України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», іншими нормативно-правових актами. Програма дефектологічної практики у ЗДО визначає компетентності, якими повинен володіти бакалавр зі спеціальності 016 Спеціальна освіта відповідно до вимог Стандарту та освітньо-кваліфікаційних характеристик педагогічних працівників, залучених до організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти, а також алгоритмів вивчення навчального матеріалу дисциплін: «Педагогіка (загальна педагогіка, вікова педагогіка)», «Психологія (загальна психологія, вікова психологія)» «Дошкільна олігофренопедагогіка», «Спеціальна педагогіка та психологія», «Спеціальні методики навчання і виховання дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами».

Методичні рекомендації щодо проходження дефектологічної практики у ЗДО містять завдання, орієнтовний план проходження практики, все необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання професійно-практичних досягнень здобувачів освіти. Планом дефектологічної практики у ЗДО передбачені конкретні завдання, виконання яких, забезпечує застосування теоретичних знань здобувача освіти у практичній діяльності в умовах закладу дошкільної освіти.

Дефектологічна практика у закладі дошкільної освіти забезпечує вирішення таких завдань:

- знайомство здобувачів освіти з особливостями організації освітньої діяльності дітей дошкільного віку в умовах закладу освіти;
- отримання практичних навичок щодо організації виховної роботи у закладі дошкільної освіти;
- отримання практичних навичок щодо методів та прийомів обстеження дітей з особливостями психофізичного розвитку;

– отримання практичних навичок прийомів та методів корекційної роботи з дітьми з особливостями психофізичного розвитку у процесі індивідуальних та групових занять з дітьми;

– оволодіння навичками ведення ділової документації закладу дошкільної освіти;

– отримання практичних навичок у виготовленні та використанні дидактичних матеріалів у роботі з дітьми дошкільного віку.

I. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Дефектологічна практика в ЗДО спрямована на те, щоб забезпечити адаптацію здобувачів освіти до професійно-педагогічної діяльності в умовах реального навчального закладу, а саме: залучити до безпосередньої професійної діяльності, сприяти формуванню уявлень про майбутню професію; надати практичні навички роботи з дітьми на основі засвоєних прийомів виявлення, корекції дітей з особливими освітніми потребами (ООП).

Метою дефектологічної практики у ЗДО є:

– підготовка здобувачів освіти до самостійного виконання функцій педагога-дефектолога, вихователя дітей з вадами психофізичного розвитку в умовах освітнього процесу закладу дошкільної освіти для дітей з порушеннями розумового розвитку;

– реалізація вмінь організації та проведення корекційно-розвивальних занять з дітьми дошкільного віку з порушеннями розумового розвитку; удосконалення навичок практичної діяльності; розвиток навичок системного кваліфікованого педагогічного супроводу дітей дошкільного віку з особливими освітніми потребами.

Завдання практики

Завдання дефектологічної практики в закладі дошкільної освіти:

– поглиблення та закріплення теоретичних знань у здобувачів освіти зі спеціальної педагогіки та психології при здійсненні корекційно-розвивальної роботи в процесі навчання і виховання дітей з порушенням інтелектуальної сфери в спеціальних закладах дошкільної освіти з метою реабілітації та запобігання розвитку складної структури порушення у дітей та інтеграції їх в суспільне життя;

– формування у здобувачів освіти системи корекційно-педагогічних умінь, необхідних для виконання функцій педагога-дефектолога, вихователя

дітей з вадами психофізичного розвитку спеціального закладу дошкільної освіти;

- сформувати у здобувачів освіти навички та вміння творчо застосовувати професійні знання на практиці;

- виробити вміння планувати освітній процес у спеціальних закладах дошкільної освіти для дітей з вадами психофізичного розвитку, ведення різних видів документації;

- формувати вміння координувати роботу вихователя дітей з вадами психофізичного розвитку, вчителя-дефектолога, батьків в організації освітньої діяльності дітей з порушенням інтелектуальної сфери;

- виховання любові та відповідального ставлення до педагогічної професії.

У процесі практики здобувачі освіти опановують наступні професійні види діяльності:

- проектно-прогностичні: вміння прогнозувати розвиток і виховання дитини, результати певних педагогічних впливів; вміння ставити цілі і формувати завдання педагогічної діяльності; вміння планувати і складати плани роботи з дітьми, педагогами, батьками та ін.

- організаційні: вміння організовувати різноманітні види діяльності з дітьми, налагоджувати свою діяльність; вміння впорядковувати робоче місце тощо;

- методичні: володіння методами і прийомами роботи з дітьми, вміння здійснювати індивідуальний підхід, розвивати творчі здібності, активізувати пізнавальну діяльність;

- діагностичні: вміння вивчати особистість дитини, умови і засоби педагогічного процесу, педагогічну документацію; вміння аналізувати діяльність дітей і дорослих, продукти діяльності, вміння розробляти і використовувати методи науково-педагогічних досліджень тощо;

– захисні: уміння створювати сприятливі умови для здорового способу життя, створювати позитивний емоційний клімат, охороняти нервову систему дітей тощо;

– дослідницькі: уміння створювати персоніфікований план розвитку, навчання і виховання; уміння вивчати і узагальнювати передовий педагогічний досвід, володіння педагогічною рефлексією;

– корекційні: уміння вести корекційно-виховну роботу з дітьми, які мають порушення психофізичного розвитку;

– прикладні: уміння виготовляти дидактичні матеріали, естетично подавати їх дітям, використовувати інформаційні технології.

Згідно з основними положеннями Стандарту вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта для першого (бакалаврського рівня) вищої освіти, Освітньої програми здобувачі освіти під час проходження дефектологічної практики у ЗДО набувають наступних загальних компетентностей:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-8. Здатність працювати в команді.

ЗК-9. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-11. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності

Спеціальні (фахові) компетентності, які будуть сформовані у здобувача освіти після успішного проходження дефектологічної практики у ЗДО:

СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.

СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.

СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.

СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.

СК-6. Здатність реалізовувати персоналізовані підходи у процесі надання послуг раннього втручання

СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.

СК-8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності.

СК-9. Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження.

СК-10. Здатність до системного психолого-педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами.

СК-11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.

СК-12. Здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції.

СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.

СК-14. Здатність до роботи із спільнотою – на місцевому, регіональному, національному, європейському і більш широкому глобальному рівнях з метою формування толерантного, гуманного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами, розвитку здатності до рефлексії, включаючи спроможність обдумувати як власні, так й інші системи цінностей.

СК-15. Здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності.

СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

СК-17 Здатність до виконання освітніх і професійних обов'язків з використанням дистанційних форм синхронного й асинхронного навчання, включно з навчальною, діагностичною, консультативною роботою.

Набуття загальних і спеціальних (фахових) компетентностей забезпечує формування наступних результатів навчання:

PH1. Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.

PH2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.

PH3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.

PH-4. Аргументувати, планувати та надавати послуги раннього втручання відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності й здоров'я дитини.

PH5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.

PH6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.

PH8. Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.

PH9. Мати навички комплектування та організації діяльності спеціальних закладів освіти, спеціальних груп у закладах дошкільної освіти, спеціальних класів у закладах загальної середньої освіти тощо.

PH10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх

психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.

PH-11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби раннього втручання, розвитку і корекції, навчання і виховання, реабілітації і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.

PH12. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами.

PH13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності.

PH14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.

PH15. Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.

PH16. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.

PH17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.

PH-19. Виявляти готовність до оволодіння інформацією освітньо-професійного характеру в онлайн режимі, вміти здійснювати фахову діяльність з використанням сучасних ІТ технологій з метою підвищення власної психолого- педагогічної кваліфікації та надання діагностичних і консультативних послуг.

II. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ

Настановча конференція. За декілька днів перед початком практики кафедра корекційної освіти та спеціальної психології проводить настановну конференцію, в якій беруть участь здобувачі освіти, керівники практики від кафедри, представник відділу практики навчального закладу, який відповідає за організацію цього виду практики та керівники або представники закладів освіти, де проходитимуть практику здобувачі освіти.

На конференції представник відділу практики оголошує наказ ректора про проходження педагогічної практики здобувачами та розподіл їх за певними навчальними закладами міста, а також ознайомлює здобувачів освіти та керівників практики від кафедри з метою, основними завданнями та особливостями організації проходження дефектологічної практики у ЗДО, про форму звітності, надає рекомендації щодо підготовки та заповнення звітної документації.

Проходження практики в закладі освіти. Ознайомлення здобувачів з особливостями освітньої та корекційної роботи спеціальних закладів дошкільної освіти і комплексне вивчення специфіки їх роботи відбуватиметься за такими напрямками:

- ознайомлення з закладом освіти, бесіда з представниками адміністрації, вчителями-дефектологами, вихователями дітей з порушеннями психофізичного розвитку, психологами;
- вивчення документації закладу (розкладу, планів роботи, нормативних документів, особових справ тощо);
- бесіда з дітьми, батьками;
- ознайомлення з методами та формами роботи педагогів (вихователів, вчителів-дефектологів), за якими закріплено здобувача;
- складання і затвердження індивідуального плану роботи практиканта (протягом першого тижня педагогічної практики).

Для проходження практики здобувачі освіти розподіляються по підгрупах з 6-8 осіб і закріплюються за закладом дошкільної освіти в якості вихователя дітей з особливостями психофізичного розвитку.

Завершальним етапом практики здобувачів освіти є оформлення звітної документації та підготовка до участі у підсумковій конференції за результатами практики.

Підсумкова конференція за результатами практики. За результатами проходження практики проводиться підсумкова конференція. Після завершення практики здобувач освіти має п'ять днів на оформлення звітної документації та підготовку презентаційного виступу (презентація, відеоролик та ін.) щодо етапів та власних результатів проходження дефектологічної практики у закладі дошкільної освіти. Підсумкова конференція проводиться у тому ж складі, що і настановча. До виступів запрошуються представники закладів освіти, відділу практики, кафедри, керівники практикою від кафедри. Саме керівник практики від кафедри оголошує результати проходження практики здобувачем освіти, аргументує свою позицію, надає пояснення, відповідає на запитання, якщо такі виникають. Звітна документація, передбачена програмою практики, після завершення конференції надається на зберігання представнику відділу практики Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія».

ІІІ. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Здобувач освіти організовує свою діяльність відповідно до вимог програми практики, Статуту навчального закладу, виконує правила внутрішнього трудового розпорядку дошкільного навчального закладу, розпорядження його адміністрації і керівників практики, які відповідають змісту практики та організації освітнього процесу дітей дошкільного віку.

Разом із працівниками закладу дошкільної освіти здобувач несе відповідальність за життя та здоров'я дітей під час освітнього процесу.

ЗДОБУВАЧ МАЄ ПРАВО:

- звертатися до методиста практики, працівників базових закладів дошкільної освіти з усіх питань, що виникають під час практики;
- користуватися навчально-методичними посібниками, засобами навчання, які знаходяться у методичному кабінеті ЗДО; бібліотекою закладу вищої освіти;
- вносити пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу з метою підготовки до практичної діяльності;
- поміркованої свободи педагогічної творчості;

ЗДОБУВАЧ ОСВІТИ ЗОБОВ'ЯЗАНИЙ:

- виконувати усі види діяльності, які передбачені програмою практики ретельно готуватися, безпосередньо залучатися до організації освітньої роботи з дітьми;
- перебувати в базовому закладі дошкільної освіти не менше 4-6 годин, якщо немає обставин, які вимагають його подальшої присутності;
- у випадку відсутності або запізнення повідомляти про це методисту практики, пояснювати причину відсутності, надавати необхідні документи, які підтверджують об'єктивність причин відсутності або запізнення;
- дотримуватись правил техніки безпеки й охорони праці;
- упродовж практики вести щоденник, оформляти звітну документацію відповідно до визначених вимог;
- бути уважним, доброзичливим, толерантним у стосунках із дітьми, педагогами, батьками, іншими здобувачами; бути взірцем працелюбності, освіченості, організованості, дисциплінованості, охайності;
- відвідувати всі консультації, своєчасно оформлювати конспекти виховних заходів;
- вчасно готувати звіт про виконання завдань практики та надавати звітну документацію методисту практики на перевірку.

У кожній підгрупі одного зі здобувачів освіти призначають **відповідальним за організацію практики**, який відповідає за організаційні питання практики, інформує інших здобувачів, про консультації, зустрічі, показові заняття в закладі дошкільної освіти, зміни у розкладі; виконує доручення керівників практики.

IV. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Дефектологічна практика у ЗДО передбачає такі загальні види діяльності здобувача освіти:

– ознайомлення здобувачів з особливостями освітньої роботи у ЗДО, його навчально-матеріальної бази, системою роботи педагогічного колективу;

– спостереження за виконанням окремих видів корекційної роботи вчителя-дефектолога, вихователя дітей з вадами психофізичного розвитку у закладі дошкільної освіти;

– вивчення медико-педагогічної документації з обстеження фізичного, психологічного та інтелектуального рівня розвитку дітей;

– аналіз спілкування вихователя з дітьми, дітей один з одним;

– самостійна організація ігор з розвитку уваги, пам'яті, мислення;

– спостереження і проведення ранкової гімнастики та прогулянки, інших режимних моментів;

– відвідування та аналіз занять вихователя (не менше 3-х занять);

– відвідування й аналіз занять (не менше 4 занять) вчителя-дефектолога та здобувачів-практикантів, поглиблений аналіз цих занять;

– підготовка та проведення (не менше 2-х) навчальних занять за планом вчителя-дефектолога;

– підготовка та проведення (не менше 2-х) навчальних індивідуальних занять за планом вчителя-дефектолога;

– складання плану обстеження розвитку дитини та підготовка обстежувального матеріалу;

– виготовлення наочних посібників, роздавального дидактичного матеріалу;

– робота з батьками. Оформлення інформаційного куточка вчителя-дефектолога в групі, підготовка рекомендацій для батьків: «Особливості розвитку дитини дошкільного віку з особливими освітніми потребами та основні завдання освітньо-корекційної роботи в умовах закладу дошкільної освіти»;

– участь в обладнанні групи дошкільного закладу методичними матеріалами та дидактичними посібниками;

– ведення щоденника педагогічних спостережень;

– підготовку здобувачами звітної документації та участь у настановних та підсумкових заходах з педпрактики.

У відповідності до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальної освіти та навчального плану дефектологічна практика у закладу дошкільної освіти для здобувачів освіти проводиться у 3 та 4 семестрі, що відповідає другому курсу навчання. Враховуючи визначені нами загальні види діяльності здобувачів освіти під час проходження дефектологічної практики у закладу дошкільної освіти, розподілимо їх у відповідності до алгоритму вивчення навчальних дисциплін та семестрів, визначених для організації цього виду практики, у вигляді плану (детального) проходження дефектологічної практики у закладі дошкільної освіти для третього та четвертого семестрів окремо. Слід зауважити, що базою практики у 3-му та 4-му семестрі можуть бути різні заклади дошкільної освіти, тому пункт «ознайомлення з базою практики» передбачено як у третьому, так і четвертому семестрі. На першому та останньому тижні навчання кожного семестру проводиться настановча та підсумкова конференція відповідно.

Проведення здобувачем освіти контрольних заходів відбувається у відповідності до графіку проведення контрольних заходів, складеного представником відділу практики за узгодженням з керівником практики від

академії та працівниками закладу дошкільної освіти.

Консультації здобувачів освіти керівником практики від академії відбуваються у відповідності до графіку консультацій викладача або у інший час за погодженням зі здобувачем в залежності від його розкладу навчальних занять та вільного часу. Місцем для консультацій може бути приміщення академії, бази практики або використовуються альтернативні засоби спілкування, наприклад, платформа ZOOM та ін.

ПЛАН ДЕФЕКТОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ НА 3-Й СЕМЕСТР

Тижні*	Дата	Кількість годин	Зміст роботи	Відповідальні
1	2	3	4	5
1			Ознайомлення з базою практики; бесіда з представниками адміністрації (завідувач, вихователь-методист), екскурсія-огляд приміщення та ділянки ЗДО, методичного кабінету, інших функціональних приміщень. Розподіл та закріплення здобувачів за конкретними групами. Знайомство з педагогічними працівниками та дітьми групи. <i>(синхронно/асинхронно за допомогою онлайн сервісів).</i>	
2			Ознайомлення з режимом роботи групи, розкладом освітньої роботи, дитячим контингентом, плануванням освітньої роботи вихователя та вчителя-дефектолога. Вивчення документації	

			<p>щодо особливостей психофізичного розвитку дітей групи. Складання списку дітей з визначенням їх особливостей.</p> <p>Відвідування одного з режимних моментів (ранкова прогулянка, ранкова зарядка, денна прогулянка).</p>	
3			<p>Вивчення документації педагогічних працівників.</p> <p>Вивчення висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (додаток Е), психолого-педагогічної характеристики (ППХ), іншої медико-педагогічної документації з обстеження фізичного, психологічного та інтелектуального рівня розвитку дитини.</p>	
4			<p>Відвідування одного з режимних моментів (ранкова прогулянка, ранкова зарядка, денна прогулянка).</p> <p>Спостереження за роботою вихователя групи: організація режимних моментів, освітньої діяльності (проведення занять), індивідуальної роботи, аналіз спілкування вихователя з дітьми, якості роботи щодо стимуляція мовлення дітей.</p>	

1	2	3	4	5
5			<p>Самостійне проведення здобувачем освіти режимного моменту (на вибір, за узгодженням із педагогами закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник практики.*</p> <p>Самостійне проведення гри (на вибір, за узгодженням із педагогами закладу освіти).**</p> <p>Відвідування занять вихователя згідно розкладу освітньої роботи вихователя.</p> <p>Проведення аналізу заняття.</p> <p>Вивчення особливостей щодо організації питання взаємозв'язку освітньої роботи вихователя та вчителя-дефектолога в закладів дошкільної освіти. <i>(синхронно/асинхронно за допомогою онлайн сервісів).</i></p>	
6			<p>Самостійне проведення режимного моменту (на вибір, за узгодженням із педагогами закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник практики.*</p> <p>Спостереження за роботою вчителя-дефектолога протягом робочого часу.</p> <p>Відвідування занять вчителя-дефектолога згідно розкладу освітньої</p>	

			<p>роботи. <i>(синхронно/асинхронно за допомогою онлайн сервісів).</i></p> <p>Проведення аналізу заняття.</p> <p>Вивчення особливостей щодо організації питання взаємозв'язку освітньої роботи вихователя та вчителя-дефектолога.</p>	
7			<p>Самостійне проведення здобувачем освіти режимного моменту (на вибір, за узгодженням із педагогами закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник практики.*</p> <p>Самостійне проведення гри (на вибір, за узгодженням з педагогами закладу дошкільної освіти).** <i>(синхронно/асинхронно за допомогою онлайн сервісів).</i></p>	
8			<p>Самостійне проведення здобувачем освіти режимного моменту (на вибір, за узгодженням із педагогами закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник практики.*</p> <p>Самостійне проведення гри (на вибір, за узгодженням з педагогами закладу освіти).** <i>(синхронно/асинхронно за допомогою онлайн сервісів).</i> <i>(синхронно/асинхронно за допомогою онлайн сервісів).</i></p>	

9			<p>Самостійне проведення здобувачем освіти режимного моменту (на вибір, за узгодженням із педагогами закладу дошкільної освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник педагогічної практики.*</p> <p>Самостійне проведення гри (на вибір, за узгодженням із педагогами закладу освіти).**</p> <p>Відвідування занять вихователя закладу дошкільної освіти згідно розкладу освітньої роботи вихователя .</p>	
10			<p>Самостійне проведення здобувачем освіти режимного моменту (на вибір, за узгодженням із педагогами закладу здійснити самоаналіз проведеної роботи <i>(синхронно/асинхронно за допомогою онлайн сервісів)</i>).</p> <p>з внесенням у щоденник практики.**</p> <p>Самостійне проведення гри (на вибір, за узгодженням із педагогами закладу дошкільної освіти).**</p> <p>Відвідування занять вихователя згідно розкладу освітньої роботи вихователя.</p>	
11			<p>Самостійне проведення здобувачем освіти режимного моменту (на вибір, за узгодженням із педагогами закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник</p>	

			<p>практики.*</p> <p>Самостійне проведення гри (на вибір, за узгодженням із педагогами закладу освіти).**</p> <p>Оформлення інформаційного куточку для батьків (тема – на вибір здобувача освіти у відповідності до тематичного планування роботи з батьками вихователя та вчителя-дефектолога. <i>(синхронно/асинхронно за допомогою онлайн сервісів).</i></p>	
--	--	--	---	--

*Тижні практики, безпосередньо проведені у закладі освіти.

** Контрольний захід. Згідно з графіком проведення контрольних заходів. Кожен зі здобувачів освіти повинен провести один режимний момент та дві гри (різного спрямування).

На підставі цього плану розробляється графік проведення контрольних заходів. З усіма видами документації здобувачів освіти ознайомлюють на настановчій конференції. Копії всіх документів (план практики, графік контрольних заходів) надаються здобувачам освіти, адміністрації ЗВО, який призначено базою практики, керівникам практики від закладувищої освіти.

У відповідності до завдань дефектологічної практики, розробленого плану дефектологічної практики, особливостей організації освітнього процесу у закладі освіти, взаємодії педагогічних працівників під час корекційно-розвиткової роботи, опанування здобувачем освітніх компонентів згідно навчального плану визначено перелік конкретних видів роботи, які повинен виконати здобувач, перебуваючи у закладі освіти під час практики, на кожному навчальному тижні.

**ПЕРЕЛІК ВИДІВ РОБІТ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ У ЗДО ПІД ЧАС
ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ
(3-Й СЕМЕСТР)**

ПЕРЕЛІК КОНКРЕТНИХ ВИДІВ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ
1-й тиждень
<p>Ознайомлення з базою практики (<i>синхронно/асинхронно</i>); бесіда з представниками адміністрації (завідувач, вихователь-методист), екскурсія-огляд приміщення та ділянки закладу дошкільної освіти, методичного кабінету, інших функціональних приміщень.</p> <p>Розподіл та закріплення здобувачів за конкретними групами. Знайомство з педагогічними працівниками та дітьми групи.</p>
2-й тиждень
<p>Ознайомлення з режимом роботи групи, розкладом освітньої роботи, дитячим контингентом, плануванням освітньої роботи вихователя та вчителя-дефектолога (<i>синхронно/асинхронно</i>);</p> <p>Вивчення документації щодо особливостей психофізичного розвитку дітей групи. Складання списку дітей з визначенням їх особливостей.</p> <p>Заповнення щоденника практики, в якому слід зазначити режим роботи групи, розклад освітньої діяльності, назву освітньої програми, за якою здійснюється освітньо-корекційний процес, перспективний план освітньої діяльності (вихователя та вчителя-дефектолога) на поточний місяць, список дітей з зазначеними особливостями (вік, порушення, рік навчання).</p>
3-й тиждень
<p>Відвідування одного з режимних моментів (ранкова прогулянка, ранкова зарядка, денна прогулянка) (<i>синхронно/асинхронно за допомогою відеозанять</i>); У щоденнику зазначити режимний момент та особливості його організації (основні теми та види діяльності).</p> <p>Вивчення документації педагогічних працівників. У щоденник практики внести номенклатуру справ вчителя-дефектолога, вихователя,</p>

практичного психолога.

Вивчення висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (додаток Е), психолого-педагогічної характеристики (ППХ), іншої медико-педагогічної документації з обстеження фізичного, психологічного та інтелектуального рівня розвитку дитини. У щоденнику практики зазначити основні напрями визначення стану розвитку дитини дошкільного віку з ООП та внести висновок ІРЦ про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини та ППХ на одну дитину, не вказуючи особисті данні.

4-й тиждень

Відвідування одного з режимних моментів (ранкова прогулянка, ранкова зарядка, денна прогулянка) *(синхронно/асинхронно за допомогою відеозанять)*. У щоденнику зазначити режимний момент та особливості його організації (основні теми та види діяльності).

Спостереження за роботою вихователя групи: організація режимних моментів, освітньої діяльності (проведення занять), індивідуальної роботи, аналіз спілкування вихователя з дітьми, якості роботи щодо стимуляція мовлення дітей. У щоденнику практики зазначити відповідність переглянутих форм роботи дидактичним вимогам: структура режимних моментів, відповідність часу, наповнюваність. *(синхронно/асинхронно за допомогою спілкування з представником бази практики)*;

Аналіз заняття: чи відповідають розкладу, темі у перспективному плані, структурі, нормативній тривалості заняття, гігієнічним та дидактичним вимогам щодо організації заняття.

5-й тиждень

Самостійне проведення здобувачем освіти режимного моменту (на вибір, за узгодженням з педагогами закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник практики.*

Самостійне проведення гри (на вибір, за узгодженням з педагогами

закладу освіти).**

У щоденнику практики зазначити конспект гри, вказавши дидактичну ціль, назву, мету, обладнання, ролі, сюжет (за потреби), хід гри. Провести самоаналіз проведеної гри з внесенням його у щоденник практики.

Відвідування занять вихователя згідно розкладу освітньої роботи вихователя.

Проведення аналізу заняття (Додаток Д), аналіз заняття внести в щоденник практики.

Вивчення особливостей щодо організації питання взаємозв'язку освітньої роботи вихователя та вчителя-дефектолога.

У щоденнику практики зазначити освітні напрями занять, які проводить вчитель-дефектолог та вихователь, вказавши послідовність та особливість організації, вклеїти у щоденник ксерокопію сторінки з журналу взаємозв'язку вихователя та вчителя-дефектолога.

6-й тиждень

Самостійне проведення здобувачем освіти режимного моменту (на вибір, за узгодженням з педагогами закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник практики.*

Самостійне проведення гри (на вибір, за узгодженням з педагогами закладу освіти).*

У щоденнику практики зазначити конспект гри, вказавши дидактичну ціль, назву, мету, обладнання, ролі, сюжет (за потреби), хід гри. Провести самоаналіз проведеної гри з внесенням його у щоденник практики.

Спостереження за роботою вчителя-дефектолога протягом робочого часу.

Відвідування занять вчителя-дефектолога згідно розкладу освітньої роботи.

Проведення аналізу заняття (Додаток Д), аналіз заняття внести в щоденник практики.

Вивчення особливостей щодо організації питання взаємозв'язку освітньої роботи вихователя та вчителя-дефектолога.

У щоденнику практики сформулювати основні види роботи вчителя-дефектолога протягом робочого дня.

Скласти приблизний хронометраж роботи вчителя-дефектолога.

7-й тиждень

Самостійне проведення здобувачем освіти режимного моменту (на вибір, за узгодженням з педагогами закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник практики.*

Самостійне проведення гри (на вибір, за узгодженням з педагогами закладу освіти).*

У щоденнику практики зазначити конспект гри, вказавши дидактичну ціль, назву, мету, обладнання, ролі, сюжет (за потреби), хід гри. Провести самоаналіз проведеної гри з внесенням його у щоденник практики.

8-й тиждень

Самостійне проведення здобувачем освіти режимного моменту (на вибір, за узгодженням з педагогами закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник практики.*

Самостійне проведення гри (на вибір, за узгодженням з педагогами закладу освіти).* *(синхронно/асинхронно через представлення відеофрагментів занять).*

У щоденнику практики зазначити конспект гри, вказавши дидактичну ціль, назву, мету, обладнання, ролі, сюжет (за потреби), хід гри. Провести самоаналіз проведеної гри з внесенням його у щоденник практики.

9-й тиждень

Самостійне проведення здобувачем освіти режимного моменту (на вибір, за узгодженням з педагогами закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник практики.*

Самостійне проведення гри (на вибір, за узгодженням з педагогами

закладу освіти).* *(синхронно/асинхронно через представлення відеофрагментів занять)*. У щоденнику практики зазначити конспект гри, вказавши дидактичну ціль, назву, мету, обладнання, ролі, сюжет (за потреби), хід гри. Провести самоаналіз проведеної гри з внесенням його у щоденник практики.

Відвідування занять вихователя згідно розкладу освітньої роботи вихователя. *(синхронно/асинхронно через перегляд відео- занять)*.

Проведення аналізу заняття (Додаток Д), аналіз заняття внести в щоденник практики.

Створити добірку ігор, спрямованих на розвиток пам'яті, уваги, мислення. Під час створення добірки ігор здобувач освіти вказує напрям, назву гри, мету, обладнання та хід гри. З кожного напрямку (пам'ять, мислення, увага) здобувач повинен підготувати по п'ять ігор, до трьох з ігор (по одній з кожного напрямку) представити дидактичний матеріал.

10-й тиждень

Самостійне проведення здобувачем освіти режимного моменту (на вибір, за узгодженням з педагогами закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник практики.*

Самостійне проведення гри (на вибір, за узгодженням з педагогами закладу освіти).* *(синхронно/асинхронно через представлення відеофрагментів занять)*.

У щоденнику практики зазначити конспект гри, вказавши дидактичну ціль, назву, мету, обладнання, ролі, сюжет (за потреби), хід гри. Провести самоаналіз проведеної гри з внесенням його у щоденник практики.

Відвідування занять вихователя згідно розкладу освітньої роботи вихователя. *(синхронно/асинхронно через перегляд відео- занять)*.

Проведення аналізу заняття (Додаток Д), аналіз заняття внести в щоденник практики.

11-й тиждень

Самостійне проведення здобувачем освіти режимного моменту (на вибір, за узгодженням з педагогами закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник практики.*

Самостійне проведення гри (на вибір, за узгодженням з педагогами закладу освіти).* *(синхронно/асинхронно через представлення відеофрагментів занять).*

У щоденнику практики зазначити конспект гри, вказавши дидактичну ціль, назву, мету, обладнання, ролі, сюжет (за потреби), хід гри. Провести самоаналіз проведеної гри з внесенням його у щоденник практики.

Оформлення інформаційного куточку для батьків (тема – на вибір здобувача освіти у відповідності до тематичного планування роботи з батьками вихователя та вчителя-дефектолога). У щоденнику практики вказати тему та тезисно сформулювати основні напрями консультації.

*Контрольний захід. Згідно з графіком проведення контрольних заходів. Кожен зі здобувачів освіти повинен провести один режимний момент та дві гри (різного спрямування).

ПЛАН ДЕФЕКТОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ НА 4-Й СЕМЕСТР

Тижні*	Дата	Кількість годин	Зміст роботи	Відповідальні
1	2	3	4	5
1			Ознайомлення з базою практики; бесіда з представниками адміністрації (завідувач, вихователь - методист) <i>(синхронно/асинхронно за допомогою онлайн сервісів).</i>	

		<p>Екскурсія-огляд приміщення та ділянки закладу дошкільної освіти, методичного кабінету, інших функціональних приміщень. <i>(синхронно/асинхронно за допомогою онлайн сервісів).</i></p> <p>Розподіл та закріплення здобувачів за конкретними групами. Знайомство з педагогічними працівниками та дітьми групи.</p>	
2		<p>Ознайомлення з режимом роботи групи, розкладом освітньої роботи, дитячим контингентом, плануванням освітньої роботи вихователя та вчителя-дефектолога. Вивчення документації щодо особливостей психофізичного розвитку дітей групи.</p> <p>Складання списку дітей з визначенням їх особливостей.</p> <p>Заповнення щоденника практики, в якому слід зазначити режим роботи групи, розклад освітньої діяльності, назву освітньої програми, за якою здійснюється освітньо-корекційний процес, перспективний план освітньої діяльності (вихователя та вчителя-дефектолога) на поточний місяць, список дітей із зазначеними особливостями (вік, порушення, рік</p>	

			навчання).	
3			Вивчення документації педагогічних працівників. Вивчення висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини, психолого-педагогічної характеристики (ППХ), іншої медико-педагогічної документації з обстеження фізичного, психологічного та інтелектуального рівня розвитку дитини.	
4			Відвідування занять вчителя-дефектолога. Провести аналіз заняття. Спостереження за роботою вихователя групи: організація режимних моментів, освітньої діяльності (проведення занять), індивідуальної роботи, аналіз спілкування вихователя з дітьми, якості роботи щодо стимуляція мовлення дітей. <i>(синхронно/асинхронно через перегляд відео- занять).</i>	

1	2	3	4	5
5			<p>Самостійне проведення здобувачем освіти заняття за планом вчителя-дефектолога (заняття підгрупове або індивідуальне, за узгодженням із педагогом закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник практики.** (синхронно/асинхронно через представлення відео- занять).</p> <p>Вивчення діагностичного матеріалу, який є у вчителя-дефектолога.</p> <p>Відвідування індивідуального заняття, яке проводить вихователь згідно з рекомендаціями вчителя-дефектолога.</p> <p>Вивчення особливостей організації питання взаємозв'язку освітньої роботи вихователя та вчителя-дефектолога.</p>	
6			<p>Самостійне проведення здобувачем освіти заняття за планом вчителя-дефектолога (заняття підгрупове або індивідуальне, за узгодженням з педагогом закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник практики.** (синхронно/асинхронно через представлення відео- занять).</p>	

		<p>Самостійне проведення гри (на вибір, за узгодженням з педагогами закладу освіти).** <i>(синхронно/асинхронно через представлення відео- занять).</i></p> <p>Відвідування занять вчителя-дефектолога згідно розкладу освітньої роботи. Проведення аналізу заняття. <i>(синхронно/асинхронно через перегляд відео- занять).</i></p> <p>Складання плану проведення психолого-педагогічної характеристики дитини. До кожного пункту плану розробити діагностичний матеріал.</p>	
7		<p>Самостійне проведення здобувачем освіти заняття за планом вчителя-дефектолога (заняття підгрупове або індивідуальне, за узгодженням з педагогом закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи <i>(синхронно/асинхронно через представлення відео- занять).</i></p> <p>внесенням у щоденник практики.**</p> <p>Відвідування заняття вчителя-дефектолога, проведення аналізу заняття. Ознайомлення з діагностичними матеріалами вчителя-дефектолога.</p>	

8		<p>Самостійне проведення здобувачем освіти заняття за планом вчителя-дефектолога (заняття підгрупове або індивідуальне, за узгодженням з педагогом закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник практики.**</p> <p>Відвідування занять вчителя-дефектолога, проведення аналізу заняття. <i>(синхронно/асинхронно через представлення відео- занять).</i></p> <p>Підготовка здобувача освіти до проведення визначення рівня розвитку дітей дошкільного віку (вивчення протоколу обстеження, підготовка дидактичних і наочних матеріалів для проведення обстеження, складання алгоритму дій).</p>	
---	--	---	--

9			<p>Самостійне проведення здобувачем освіти заняття за планом вчителя-дефектолога (заняття підгрупове або індивідуальне, за узгодженням з педагогом закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник практики.**</p> <p>Відвідування занять вчителя-дефектолога, проведення аналізу заняття. <i>(синхронно/асинхронно через перегляд відео- занять).</i></p> <p>Проведення обстеження дитини дошкільного віку за визначеним напередодні алгоритмом.***</p>	
10			<p>Самостійне проведення здобувачем освіти заняття за планом вчителя-дефектолога (заняття підгрупове або індивідуальне, за узгодженням з педагогом закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник практики.**</p> <p><i>(синхронно/асинхронно через представлення відео- занять).</i></p> <p>Відвідування занять вчителя-дефектолога, проведення аналізу заняття. <i>(синхронно/асинхронно через перегляд відео- занять).</i></p> <p>Проведення обстеження дитини дошкільного віку за визначеним</p>	

			напередодні алгоритмом.***	
11			<p>Самостійне проведення здобувачем освіти заняття за планом вчителя-дефектолога (заняття підгрупове або індивідуальне, за узгодженням з педагогом закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник практики.** <i>(синхронно/асинхронно через представлення відео- занять).</i></p> <p>Відвідування занять вчителя-дефектолога, проведення аналізу заняття. <i>(синхронно/асинхронно через перегляд відео- занять).</i></p> <p>Проведення обстеження дитини дошкільного віку за визначеним напередодні алгоритмом.***</p>	
12			<p>Самостійне проведення здобувачем освіти заняття за планом вчителя-дефектолога (заняття підгрупове або індивідуальне, за узгодженням із педагогом закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник практики.** <i>(синхронно/асинхронно через представлення відео- занять).</i></p> <p>Відвідування занять вчителя-дефектолога, проведення аналізу</p>	

		<p>заняття. <i>(синхронно/асинхронно через представлення відео- занять).</i></p> <p>Оформлення здобувачем освіти протоколу обстеження рівня розвитку дитини дошкільного віку на підставі проведеної раніше діагностики (на двох).</p> <p>Виготовлення дидактичних матеріалів за узгодженням з вчителем-дефектологом для проведення освітньо-корекційної роботи з дітьми дошкільного віку.</p>	
13		<p>Самостійне проведення здобувачем освіти заняття за планом вчителя-дефектолога (заняття підгрупове або індивідуальне, за узгодженням з педагогом закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник практики.**</p> <p>Відвідування занять вчителя-дефектолога, проведення аналізу заняття. <i>(синхронно/асинхронно через представлення відео- занять).</i></p> <p>Оформлення інформаційного куточку для батьків або проведення індивідуальної консультації (тема – на вибір здобувача освіти у відповідності до тематичного планування роботи з батьками вчителя-дефектолога).</p>	

*Тижні практики, безпосередньо проведені у закладі освіти.

**Контрольний захід. Згідно з графіком проведення контрольних заходів. Кожен зі здобувачів освіти повинен провести чотири заняття за планом вчителя-дефектолога (два підгрупових та два індивідуальних).

***Кожен зі здобувачів освіти повинен провести обстеження двох дітей.

**ПЕРЕЛІК ВИДІВ РОБІТ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ У ЗДО
ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ
(4-Й СЕМЕСТР)**

ПЕРЕЛІК КОНКРЕТНИХ ВИДІВ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ
1-й тиждень
<p>Ознайомлення з базою практики; бесіда з представниками адміністрації (завідувач, вихователь-методист), екскурсія-огляд приміщення та ділянки закладу дошкільної освіти, методичного кабінету, інших функціональних приміщень.</p> <p>Розподіл та закріплення здобувачів за конкретними групами. Знайомство з педагогічними працівниками та дітьми групи.</p>
2-й тиждень
<p>Ознайомлення з режимом роботи групи, розкладом освітньої роботи, дитячим контингентом, плануванням освітньої роботи вихователя та вчителя-дефектолога. Вивчення документації щодо особливостей психофізичного розвитку дітей групи. Складання списку дітей з визначенням їх особливостей.</p> <p>Заповнення щоденника практики, в якому слід зазначити режим роботи групи, розклад освітньої діяльності, назву освітньої програми, за якою здійснюється освітньо-корекційний процес, перспективний план освітньої діяльності (вихователя та вчителя-дефектолога) на поточний місяць, список дітей з зазначеними особливостями (вік, порушення, рік навчання).</p>

3-й тиждень
<p>Вивчення документації педагогічних працівників. У щоденник практики внести розклад занять та перспективний план вчителя-дефектолога на поточний місяць.</p> <p>Вивчення висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (додаток Е), психолого-педагогічної характеристики (ППХ), іншої медико-педагогічної документації з обстеження фізичного, психологічного та інтелектуального рівня розвитку дитини. У щоденнику практики зазначити основні напрями визначення стану розвитку дитини дошкільного віку з ООП та внести висновок ІРЦ про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини та ППХ на одну дитину, не вказуючи особисті данні.</p>
4-й тиждень
<p>Відвідування занять вчителя-дефектолога. Провести аналіз заняття (Додаток Д), аналіз внести в щоденник практики.</p> <p>Спостереження за роботою вихователя групи: організація режимних моментів, освітньої діяльності (проведення занять), індивідуальної роботи, аналіз спілкування вихователя з дітьми, якості роботи щодо стимуляція мовлення дітей.</p> <p>У щоденнику практики зазначити відповідність переглянутих форм роботи дидактичним вимогам: структура режимних моментів, відповідність часу, наповнюваність.</p> <p>Заняття: чи відповідають розкладу, темі у перспективному плані, структурі, нормативній тривалості заняття, гігієнічним та дидактичним вимогам щодо організації заняття.</p>
5-й тиждень
<p>Самостійне проведення здобувачем освіти заняття за планом вчителя-дефектолога (заняття підгрупове або індивідуальне, за узгодженням</p>

із педагогом закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник практики.*

Вивчення діагностичного матеріалу, який є у вчителя-дефектолога.

У щоденнику практики вказати основні напрями діагностування стану дитини.

Відвідування індивідуального заняття, яке проводить вихователь згідно з рекомендаціями вчителя-дефектолога.

Проведення аналізу заняття (Додаток Д), аналіз заняття внести в щоденник практики, зазначивши відповідність дидактичних завдань відвіданого заняття рекомендаціям з журналу взаємозв'язку.

Вивчення особливостей організації питання взаємозв'язку освітньої роботи вихователя та вчителя-дефектолога.

У щоденнику практики зазначити відповідність планування роботи вихователя і вчителя-дефектолога дидактичним та методичним вимогам щодо організації освітньо-корекційного процесу (проаналізувавши розклад занять, перспективні плани педагогів, зазначити чи взаємопов'язані теми занять, просліджується взаємозв'язок чи ні).

6-й тиждень

Самостійне проведення здобувачем освіти заняття за планом вчителя-дефектолога (заняття підгрупове або індивідуальне, за узгодженням із педагогом закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник практики.*

Самостійне проведення гри (на вибір, за узгодженням з педагогами закладу освіти).*

У щоденнику практики зазначити конспект гри, вказавши дидактичну ціль, назву, мету, обладнання, ролі, сюжет (за потреби), хід гри. Провести самоаналіз проведеної гри з внесенням його у щоденник практики.

Відвідування занять вчителя-дефектолога згідно розкладу освітньої роботи.

Проведення аналізу заняття (Додаток Д), аналіз заняття внести в

щоденник практики.

Складання плану проведення психолого-педагогічної характеристики дитини. План діагностування необхідно внести в щоденник практики.

До кожного пункту плану розробити діагностичний матеріал.

7-й тиждень

Самостійне проведення здобувачем освіти заняття за планом вчителя-дефектолога (заняття підгрупове або індивідуальне, за узгодженням із педагогом закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник практики.*

Відвідування занять вчителя-дефектолога, проведення аналізу заняття, внесення інформації в щоденник практики.

Ознайомлення з діагностичними матеріалами вчителя-дефектолога.

У щоденнику практики описати для визначення якого позначка використовується той чи інший матеріал з арсеналу вчителя-дефектолога. Детально описати матеріал, за можливості надати фотозвіт.

8-й тиждень

Самостійне проведення здобувачем освіти заняття за планом вчителя-дефектолога (заняття підгрупове або індивідуальне, за узгодженням із педагогом закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник практики.*

Відвідування занять вчителя-дефектолога, проведення аналізу заняття, внесення інформації в щоденник практики.

Підготовка здобувача освіти до проведення визначення рівня розвитку дітей дошкільного віку (вивчення протоколу обстеження, підготовка дидактичних і наочних матеріалів для проведення обстеження, складання алгоритму дій). У щоденнику практики зазначити розроблений алгоритм власних дій проведення обстеження дітей.

9-й тиждень

Самостійне проведення здобувачем освіти заняття за планом вчителя-дефектолога (заняття підгрупове або індивідуальне, за узгодженням із

педагогом закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник практики.*

Відвідування занять вчителя-дефектолога, проведення аналізу заняття, внесення інформації в щоденник практики.

Проведення обстеження дитини дошкільного віку за визначеним напередодні алгоритмом. У щоденнику практики зазначити нотатки проведення обстеження.**

10-й тиждень

Самостійне проведення здобувачем освіти заняття за планом вчителя-дефектолога (заняття підгрупове або індивідуальне, за узгодженням із педагогом закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник практики.*

Відвідування занять вчителя-дефектолога, проведення аналізу заняття, внесення інформації в щоденник практики.

Проведення обстеження дитини дошкільного віку за визначеним напередодні алгоритмом. У щоденнику практики зазначити нотатки проведення обстеження.**

11-й тиждень

Самостійне проведення здобувачем освіти заняття за планом вчителя-дефектолога (заняття підгрупове або індивідуальне, за узгодженням із педагогом закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник практики.*

Відвідування занять вчителя-дефектолога, проведення аналізу заняття, внесення інформації в щоденник практики.

Проведення обстеження дитини дошкільного віку за визначеним напередодні алгоритмом. У щоденнику практики зазначити нотатки проведення обстеження.**

12-й тиждень

Самостійне проведення здобувачем освіти заняття за планом вчителя-

дефектолога (заняття підгрупове або індивідуальне, за узгодженням із педагогом закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник практики.*

Відвідування занять вчителя-дефектолога, проведення аналізу заняття, внесення інформації в щоденник практики.

Оформлення здобувачем освіти протоколу обстеження рівня розвитку дитини дошкільного віку на підставі проведеної раніше діагностики (на двох). До щоденнику практики додати ці протоколи та психолого-педагогічну характеристику на кожну дитину.

Виготовлення дидактичних матеріалів за узгодженням із вчителем-дефектологом для проведення освітньо-корекційної роботи з дітьми дошкільного віку. Кожен зі здобувачів повинен самостійно підготувати один комплекс дидактичних матеріалів, окрім інших, передбачених завданнями практики, та представити їх на звітній конференції. Ці матеріали повинні мати відповідний опис, для якої категорії дітей розроблені, з визначенням цілі та мети.

13-й тиждень

Самостійне проведення здобувачем освіти заняття за планом вчителя-дефектолога (заняття підгрупове або індивідуальне, за узгодженням з педагогом закладу освіти), здійснити самоаналіз проведеної роботи з внесенням у щоденник практики.*

Відвідування занять вчителя-дефектолога, проведення аналізу заняття, внесення інформації в щоденник практики.

Оформлення інформаційного куточку для батьків або проведення індивідуальної консультації (тема – на вибір здобувача освіти у відповідності до тематичного планування роботи з батьками вчителя-дефектолога). У щоденнику практики вказати тему та тезисно сформулювати основні напрями консультації.

* Контрольний захід. Згідно з графіком проведення контрольних заходів.

Кожен зі здобувачів освіти повинен провести чотири заняття за планом вчителя-дефектолога (два підгрупових та два індивідуальних).

** Кожен зі здобувачів освіти повинен провести обстеження двох дітей.

При підготовці до проведення контрольних заходів здобувач освіти повинен узгодити форму, тему, змістовне наповнення, час проведення з керівником практики від закладу освіти, педагогічними працівниками, підготувати заздалегідь конспект заходу та дидактичний матеріал і надати на перевірку керівнику практики від академії.

Форми контрольних заходів для здобувача освіти на 3-й семестр (3-и заходи): один режимний момент та дві гри (різного спрямування).

Форми контрольних заходів для здобувача освіти на 4-й семестр (4-и заходи): чотири заняття за планом вчителя-дефектолога (два підгрупових та два індивідуальних).

V. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Педагогічна практика завершується такими видами роботи здобувачів:

- оформлення звітної документації;
- підготовка матеріалів до фотомонтажу, газети, виставки тощо про результати і особливості проходження педагогічної практики;
- підведення підсумків практики в місцях проходження разом із керівником педагогічної практики і педагогами, які опікувалися здобувачами в навчальному закладі;
- захист практики і участь у підсумковій конференції за результатами педагогічної практики.

VI. СИСТЕМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Оцінювання здобувачів освіти відбувається з урахуванням результатів спостереження за діяльністю здобувачів у процесі практики на основі:

- визначення якості виконання кожного завдання;
- аналізу професійних рис практиканта (дисциплінованість, уміння організувати власний робочий час, ініціативність, творче ставлення до справи та інші), його участь у житті дошкільного закладу та готовність надати допомогу працівникам закладу дошкільної освіти;
- аналізу роботи методиста, завідувачого, працівниками бази практики;
- аналізу змісту та якості звітної документації здобувача освіти;
- самооцінки здобувачем ступеня своєї підготовленості до самостійної практичної діяльності та якості виконаної роботи.

За результатами проходження практики здобувачам освіти виставляється диференційована оцінка.

Для оцінювання професійно-практичних досягнень здобувачів-практикантів застосовуються методи:

- Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.
- Методи письмового контролю: аналіз проведених та переглянутих форм роботи, звіт, якість заповнення документації.

Критерії оцінювання

№ п/п	Рівень досягнення		Бали	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за ЄКТС
1	Високий рівень	План практики виконаний здобувачем своєчасно та у повному обсязі. Здобувач володіє уміннями та навичками корекційно-відновлювальної роботи	90 – 100	відмінно	A
2		Здобувач вільно володіє практичними навичками та уміннями на підставі вивченої основної та додаткової літератури, аргументовано висловлює свої думки.	82 – 89	добре	B
3	Середній рівень	План практики виконаний повністю. Здобувач володіє певним обсягом практичних умінь та навичок, здатний адаптувати теоретичний матеріал для реалізації практичних завдань. Але не має достатніх знань та вмінь для формулювання висновків, допускає несуттєві помилки в практичній роботі.	74 – 81	добре	C
4	Задовільний рівень	План педагогічної практики виконаний, але не своєчасно. Здобувач володіє окремими практичними уміннями та навичками, уміє використовувати теоретичні знання в стандартних ситуаціях, не виявляючи творчості.	64 – 73	задовільно	D
5		Здобувач володіє практичними уміннями та навичками на репродуктивному рівні.	60 – 63	достатньо	E
6	Низький рівень	План практики на виконаний фрагментарно. Здобувач володіє окремими практичними уміннями та навичками, але виявляє байдужість щодо самовдосконалення та підвищення рівня практичних умінь та навичок.	35 – 59	незадовільно	FX

7	Незадовільний рівень	Здобувач не виконав план педагогічної практики, не володіє практичними вміннями та навичками.	1 – 34	незадовільно	F
---	----------------------	---	--------	--------------	---

VII. ПЕРЕЛІК ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

1. Індивідуальний план дефектологічної практики (в якому фіксується організація та зміст освітньої роботи в групі закладу дошкільної освіти, а саме: місце проходження практики (№ закладу дошкільної освіти, група); розклад занять).

2. Звіт про проведення консультації з батьками (конспект заходу).

3. Звіт про проведення ігор, проведення яких передбачено змістом практики (конспект заходу, дидактичний матеріал, фотозвіт з дозволу адміністрації закладу).

4. Звіт про проведення режимного моменту (конспект заходу, дидактичний матеріал, фотозвіт із дозволом адміністрації закладу).

5. Звіт про проведення ранкової гімнастики (конспект заходу, дидактичний матеріал, фотозвіт з дозволу адміністрації закладу).

6. Звіт про проведення індивідуальних занять (конспект заходу, дидактичний матеріал, фотозвіт з дозволу адміністрації закладу).

7. Звіт про проходження дефектологічної практики (участь у конференції, підготовка презентації, виступ).

VIII. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Зазначений перелік навчально-методичних матеріалів дозволить здобувачу освіти отримати консультативну інформацію щодо особливостей організації освітньо-корекційної роботи з дітьми дошкільного віку з особливостями психофізичного розвитку.

Основні:

1. Дегтяренко Т.М., Вавіна Л.С. Корекційно-реабілітаційна робота в спеціальних дошкільних закладах для дітей з особливими потребами : навч. посіб.. Суми : ВТД «Університетська книга». 2008. 302 с.

2. Колишкін О.В. Вступ до спеціальності «Корекційна освіта» : навч. посіб. . Суми : Університетська книга. 2015. 392 с.

3. Кисла О.Ф. Корекційна педагогіка : навч. посіб.. Київ : кондор-Видавництво. 2016. 320 с.

4. Миронова С.П. Олігофренопедагогіка. Компактний навчальний курс: навч. посіб. Кам'янець - Подільський : Кам'янець- Подільський державний університет, редакційно-видавничий відділ. 2008. 204 с.

6. Поніманська Т. Дошкільна педагогіка : підручник. Київ : «Академвидав». 2015. 448 с.

7. Синьов В.М., Коберник Г.М. Основи дефектології : навч. посібн.. Київ : Вища школа. 1994. 143 с.

Додаткові:

1. Висоцька А.М. Формування соціальних навичок : програма розвитку розумово відсталих дітей дошкільного віку. Київ : 2013. 234 с.

2. Навчання та виховання дітей із порушенням інтелекту : метод. посіб. Для студентів, що навчаються за галуззю 01 Освіта зі спеціальності 016 Спеціальна освіта / уклад. Тарасова В.В. Харків : Стильиздат. 2016. 118 с.

Інституту модернізації змісту освіти

Онлайн-сервіс LearningApps

Онлайн-інструмент графічного дизайну – Canva

Освітній портал «Всеосвіта»

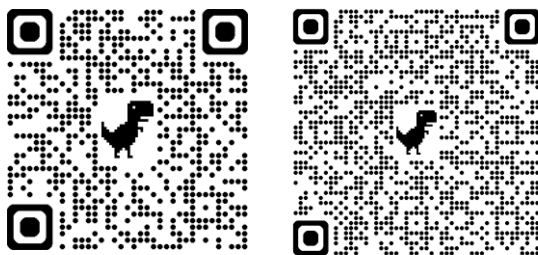
Посилання на освітній проект «На урок»

Матеріали МОН «Дітям з ООП»

Освіторія

Перелік корекційно-розвиткових програм для спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами

Посібники та матеріали з організації інклюзивного навчання

Репозиторій Комунального закладу "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради

IV. ПРОВЕДЕННЯ ДЕФЕКТОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

В умовах сьогодення, всі навчальні заклади України в короткі терміни перейшли на дистанційний формат навчання. Такий формат навчання дозволяє здобувачам освіти продовжувати навчання, не зважаючи на епідеміологічну ситуацію навколо. Дистанційно, за допомогою інтерактивних технологій, здобувачі можуть ознайомитися з матеріалом лекцій, виконувати контрольні та практичні роботи, відправляючи їх на перевірку викладачам або зустрічатися онлайн.

Дефектологічна практика в умовах дистанційного навчання має свої особливості, але у то же час, такий вид практики корелює із навчальним планом здобувачів освіти та формує відповідні компетентності у повному обсязі. Такі умови сприяють освоєнню здобувачами освіти сучасних форм виховної та начальної роботи за допомогою використання потенціалу і можливостей соціальних мереж, онлайн-платформ і анімаційних серверів (Zoom, Google Classroom, Discord, kahoot, Tik tok, Instagram, ін.).

В силу того що ЗДО так само знаходяться на дистанційному навчанні, взаємодія із вихователем та вчителем-дефектологом та групою відбувається так само дистанційно.

Під час дистанційного навчання дефектологічна практика проходить за двома напрямками: онлайн зустрічі зі здобувачами (методистів, представників бази практика, спілкування з вихователями та вчителями-дефектологами) та самостійна підготовка здобувачів до практичних занять.

У рамках самостійної підготовки здобувачі освіти виконують завдання із затвердженого плану практики: створюють добірку методичних та наочних матеріалів (у паперовій або електронній формі) по роботі з дітьми, створюють добірку відео матеріалів до занять/корекційних занять, складають плани-конспекти занять за розкладом, готуються до проведення режимних моментів, заповнюють відповідну документацію.

Під час онлайн зустрічей за допомогою платформ Google Meet, ZOOM, Viber та ін. здобувачі освіти представляють підготовлені матеріали та обговорюють їх і групі.

Обов'язки здобувачів освіти під час дистанційної дефектологічної практики

- В умовах карантину/дистанційного навчання, практикант зобов'язаний дотримуватись правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, в якому проходить практика, розпорядження адміністрації ЗДО, вихователів та керівників педагогічної практики.

- Практикант зв'язується з вихователем та вчителем-дефектологом, за якими його закріплено від бази практики, з'ясовує розпорядок дня та розклад корекційних занять у своїй групі, з'ясовує психолого-педагогічну характеристику групи, календарне планування на період практики і працює дистанційно згідно до плану вихователя та вчителя-дефектолога.

- Практикант працює дистанційно згідно до плану практики. Щотижня практикант виходить за зв'язок за допомогою онлайн платформи, де проводить спостереження онлайн-занять, організованих керівником практики та робить їх аналіз. У якості таких занять можуть виступати реальні заняття бази практики (за згоди батьків дітей та адміністрації), або відео-матеріали з мережі інтернет представлення керівником практики.

- У ході практики студент-практикант веде щоденник практики, складає плани-конспекти корекційних занять, аналіз спостережень занять, готує записи онлайн занять, відео-ролики із фізкультхвилинками, інтерактивні дидактичні ігри - презентації до занять та надсилає їх у електронному вигляді керівнику практики. Консультації з керівником практики від ЗВО здійснюється засобами онлайн зв'язку (Zoom, Skype, Viber, Google Meet та інші платформи для організації відеоконференцій).

- У кінці практики, здобувач освіти надає методисту практики необхідну звітню документацію, що свідчить про виконання програми практики.

Приблизний план проведення практики у дистанційному режимі

Тижні	Дата	Зміст роботи	Форма виконання/контролю	Відповідальні
1.	14.09.	Ознайомлення з режимом роботи ЗДО, знайомство з групою і вивчення документації, складання перспективного плану на період практики. Ознайомлення з календарними планами вихователя.	Ознайомлення з сайтом навчального закладу, вивчення режиму роботи закладу, сторінки адміністрації та фахівців. Знайомство із адміністрацією та учителем за допомогою онлайн платформ Заповнення поточної документації	Керівник групи
2.	21.09.	Відвідування й аналіз занять вчителів-дефектолога, вибір тем для проведення контрольних занять. Планування системи занять за темами, визначення термінів проведення робочих і відкритих занять.	Дистанційна взаємодія із щодо складання розкладу залікових занять, уточнення тем. За можливості відвідування у дистанційному режимі занять вчителів-дефектологів, вихователів.	Керівник групи
3.	23.11.	Відвідування й аналіз занять вчителів-дефектологів, інших здобувачів освіти-практикантів, ведення записів занять, участь в їх обговоренні.	Перегляд відео матеріалів відкритих занять. Обговорення та аналіз у групі за допомогою ZOOM чи ін. Заповнення відповідної документації, складання аналізу занять	Керівник групи
4.	30.11.	Підготовка до проведення залікових занять Самостійне проведення режимних моментів (фізкультхвилинка)	Складання планів-конспектів залікових занять у електронному вигляді (з подальшим надсиланням на електронну пошту учителям/методистам) Запис відео-ролика з проведенням фізкультхвилинки для дітей Заповнення поточної документації	Керівник групи
5.	07.12.	Відвідування й аналіз занять вчителів-дефектологів, інших здобувачів освіти-практикантів,	Перегляд відео матеріалів відкритих занять або заняття у реальному часі.	Керівник групи

		<p>ведення записів занять, участь в їх обговоренні. Виготовлення методичних матеріалів (електронних/паперових) для залікових занять</p>	<p>Обговорення та аналіз у групі за допомогою ZOOM чи ін. Надсилання в електронному вигляді (гугл клас, електронна пошта та ін.) методичних матеріалів учителю/методисту. Заповнення відповідної документації, складання аналізу занять</p>	
6.	15.12	<p>Самостійне проведення занять, й аналіз занять інших здобувачів освіти-практикантів, ведення записів занять, участь в їх обговоренні.</p>	<p>Презентація залікового заняття у групі за допомогою онлайн платформ (за можливості, проведення дистанційних занять у класі). Аналіз проведених занять інших практикантів. Заповнення відповідної документації, складання аналізу занять.</p>	Керівник групи

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Випускні кваліфікаційні роботи зі спеціальної освіти: виконання та захист : метод. рекомендації / уклад. : О. І. Проскурняк, А.В. Яцинік. – Харків, 2019. – 138 с.
2. ДСТУ 8302:2015. БІБЛОГРАФІЧНЕ ПОСИЛАННЯ. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше; чинний від 2016-07-01]. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с. (Інформація та документація). – З внесеними поправками.
3. Електронний фонд Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс] : веб-сайт Національної бібліотеки ім. В.І.Вернадського. 1999. Київ, 1999 . 25 сторінок рубрик. – URL: <http://www.nbuv.gov.ua> – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>
4. Нормативні акти України [Електронний ресурс] / МЕГА-НАУ. – Режим доступу : www.nau.kiev.ua
5. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, Міністерства освіти України від 20.12.94 N 351 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text> (дата звернення 19.11.2023).
6. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Комунального закладу «Харківська гуманітарно педагогічна академія» Харківської обласної ради, затвердженого на засіданні Вченої ради академії, протокол № 1, від 31.08.2020 URL: http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/pologennya_practica.pdf(дата звернення 19.11.2023).
7. Порядок оцінювання здобутих компетентностей студентів відповідно до вимог кредитної трансферно-накопичувальної системи організації освітнього процесу, затвердженого на засіданні Вченої ради КЗ «ХГПА», протокол № 4, від 15.11.2017 URL: <http://www.hgpa.kharkov.com/wp->

content/uploads/2019/normatyvni/pologennya_osinuvannya.pdf (дата звернення 19.11.2023).

8. Про вищу освіту [Текст]: закон України від 01.06. 2014 р № 1556-VII: офіц.текст : за станом на 01.06. 2014 р. – К. : Парлам. вид-во, 2006. – 64 с. – ISBN 966-611-506-9.

9. Рекомендації про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України.- / Солоденко А. К., Панасевич Д. Б. // Ухвалено рішенням Вченої ради Державної наукової установи Інститут інноваційних технологій і змісту освіти (ДНУ ПТЗО) від 24 квітня 2013 року (протокол № 5). Київ.: 2013. 29 с.

10. Методичних рекомендацій по складанню програм практики студентів вищих навчальних закладів України, Міністерства освіти України від 14.02.96 р. № 3.1-5/97 р.

ДОДАТКИ

Додаток А

Зразок оформлення титульної сторінки

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Кафедра спеціальної педагогіки і психології та інклюзивної освіти

Документація
дефектологічної практики
здобувача вищої освіти _____
(ім'я, прізвище здобувача вищої освіти)
Група _____
Спеціальність 016 Спеціальна освіта
Олігофренопедагогіка

20__-20__ н.р.

Зразок оформлення титульної сторінки щоденника

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Кафедра спеціальної педагогіки і психології та інклюзивної освіти

Щоденник

дефектологічної практики у ЗДО

здобувача вищої освіти _____

(ім'я, прізвище здобувача вищої освіти)

Група _____

Спеціальність 016 Спеціальна освіта

Освітня кваліфікація: Бакалавр спеціальної освіти

20_ -20_н.р.

Дефектологічна практика у ЗДО проводилась у закладі дошкільної освіти

назва закладу

Керівник практики _____

Завідувач навчального закладу _____

Вихователь-методист _____

Вчитель-дефектолог _____

Вихователь _____

Помічник вихователя _____

Адреса _____

Телефон _____

Група _____

Режим роботи групи

Організація життєдіяльності дітей у групі

Розклад навчальних занять

Список дітей групи

Примітка: Інформація про режим роботи, організацію життєдіяльності дітей у групі, розклад занять та список дітей надається працівниками дошкільної установи та має форму, затверджену у закладі.

Зразок оформлення конспекту заняття

Заняття складене:

ім'я, прізвище

курс _____

група _____

Вік дітей:

Порушення розвитку (зазначити):

Освітній напрям:

Освітня програма, за якою складене заняття:

Тема: _____

Мета: _____

Обладнання: _____

Словникова робота: _____

Хід заняття:

1. Організаційний момент _____

2. Вступна частина _____

НПП _____

3. Основна частина _____

4. Заключна частина _____

Примітка: тема заняття визначається відповідно до календарного та тематичного планування освітньої роботи закладу дошкільної освіти. Зміст та структура попередньо узгоджується та затверджується вчителем-дефектологом, потім конспект заняття надається на узгодження керівнику практики від академії.

Орієнтовна схема аналізу заняття

Схема аналізу заняття вихователя та вчителя-дефектолога

1. Тема, мета, обладнання (відповідність програмовим вимогам, категорії дітей, віку).
2. Структура заняття (відповідність дидактичним нормам).
3. Форми організації діяльності дітей на занятті.
4. Розвиток мислення та інших пізнавальних і психічних функцій на занятті.
5. Виконання навчальних завдань заняття.
6. Відповідність запропонованих дидактичних завдань (ігор, вправ) меті заняття.
7. Керівництво розвитком мовлення дитини на занятті (наявність спеціальних прийомів і ситуацій розвитку мовлення, використання спеціально організованих ситуацій для розвитку мовлення).
8. Мовленнєва активність дітей на занятті.
9. Реалізація виховних завдань на занятті.
10. Результативність заняття.
12. Тривалість заняття (відповідність та хронометраж).
11. Педагогічні висновки, побажання щодо вдосконалення заняття.

ВИСНОВОК
про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини, який
надається інклюзивно-ресурсним центром

Додаток 5
до Положення

ВИСНОВОК
про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини

від _____ 20__ р. № _____

1. Загальні дані про дитину:

прізвище, ім'я, по батькові

дата народження

адреса проживання

заклад дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти (у разі здобуття повної загальної середньої освіти), в якому виховується/навчається дитина, адреса

група/клас

2. Дані про сім'ю дитини (батьків (одного з батьків) або законних представників, братів, сестер)

Мати/законний представник	Батько/законний представник
Рік народження	Рік народження
Освіта (загальна середня, професійна, вища)	Освіта (загальна середня, професійна, вища)
Місце роботи/посада	Місце роботи/посада

Брати, сестри (прізвище, ім'я, по батькові, вік)

3. Умови виховання в сім'ї, відносини між членами сім'ї

4. Інформація про стан здоров'я дитини
Інформація про розвиток дитини/анамнез

Медичний діагноз (за наявності)

5. Заклади освіти, в яких навчалася/навчається дитина (заклади дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної освіти)

Період	Заклад дошкільної освіти/група, Заклад загальної середньої освіти/клас, Заклад професійної (професійно-технічної освіти)/група	Форма навчання
--------	--	----------------

6. Напрями оцінки

Оцінка фізичного розвитку дитини

Компетенція (знання, здібності, уміння, навички)	Потреби	Рекомендації
--	---------	--------------

Оцінка мовленнєвого розвитку

Компетенція (знання, здібності, уміння, навички)	Потреби	Рекомендації
--	---------	--------------

Оцінка когнітивної сфери

Компетенція (знання, здібності, уміння, навички)	Потреби	Рекомендації
--	---------	--------------

Оцінка емоційно-вольової сфери

Компетенція (знання, здібності, уміння, навички)	Потреби	Рекомендації
--	---------	--------------

Оцінка освітньої діяльності (відповідно до основних критеріїв формування вмінь та навичок дітей дошкільного віку; для дітей шкільного віку - сформованість знань, вмінь, навичок відповідно до навчальних програм)

Компетенція (знання, здібності, уміння, навички)	Потреби	Рекомендації
--	---------	--------------

7. Загальні висновки

Особливі освітні потреби (наявність):

так _____
(вказати категорію освітніх потреб)

ні

Рекомендована освітня програма _____

Індивідуальний навчальний план:

так

ні

Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги

Види послуг	Напрямок	Період/обсяг	Спеціаліст
Заняття з практичним психологом			
Заняття з вчителем-логопедом			
Заняття з вчителем-дефектологом			
Заняття з вчителем-реабілітологом			
Додаткові заняття			
Інше (наявність асистента вчителя/вихователя, спеціальних підручників, корекційного обладнання тощо)			
Повторна психолого-педагогічна оцінка: запланована (період, дата) ☐ за бажанням ☐		Мета повторної оцінки	Напрями повторної оцінки

8. Рекомендації

Рекомендації	Заходи	Період проведення	Відповідальний за проведення
Рекомендації для асистента вчителя (вихователя)			
Рекомендації для вчителів (вихователів/викладачів)			

Рекомендації	Заходи	Період проведення	Відповідальний за проведення
Рекомендації для практичного психолога			
Рекомендації для вчителя-логопеда			
Рекомендації для вчителя-реабітолога			
Рекомендації для вчителя-дефектолога			
Рекомендації для батьків або законних представників (потреба в асистенті дитини, супроводі під час інклюзивного навчання, консультація лікаря, фахівця із соціальної роботи/соціального працівника тощо)			
Рекомендації щодо створення безбар'єрного середовища у навчальному закладі			

9. Фахівці інклюзивно-ресурсного центру, які провели оцінку:

Директор інклюзивно-ресурсного центру

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Особа, відповідальна за оформлення висновку

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Практичний психолог

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Вчитель-дефектолог

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Вчитель-логопед

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Вчитель-реабітолог

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Результати голосування:

за

проти

утрималося

Дата підписання висновку

_____ 20__ р.

МП

З висновком ознайомлений/ознайомлена:

_____ (прізвище, ім'я, по батькові батька/матері або законного представника дитини)

_____ 20__ р.

(підпис)

Примітки:

1. Для оформлення висновку директором інклюзивно-ресурсного центру призначається відповідальна особа.
2. Підготовка висновку здійснюється у такому порядку:
 - 1) розділи 1-5 заповнюються відповідальною особою на підставі поданих батьками (одним з батьків) або законними представниками дитини документів, вивчення її особової справи, медичних документів, інформації, зібраної під час спілкування з батьками (одним з батьків) або законними представниками, педагогічними працівниками закладів освіти, з інших джерел;
 - 2) розділи 6-8 заповнюються фахівцями інклюзивно-ресурсного центру за результатами проведення комплексної оцінки.

{Додаток 5 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 617 від 22.08.2018, № 983 від 21.10.2020}

ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ КОНСПЕКТУ ГРИ

Конспект сюжетно-рольової гри для дітей другої молодшої групи: «Наша Катруся захворіла»*

Мета: Продовжувати виховувати у дітей розуміння цінності здоров'я.

Програмне зміст:

1. Знайомити з деякими трудовими операціями ,з яких складається робота лікаря.
2. Розвивати мовлення, образне мислення, активізувати словник дітей з вживанням у мовленні медичних термінологій.
3. Формувати свідоме ставлення до власного здоров'я.

Попередня робота:

Екскурсія в медичний кабінет, розглядання ілюстрацій про роботу лікаря, читання твору К. Чуковського «Айболить», дидактична гра «Кому що, потрібно?».

Матеріал: Лялька, ліжко для ляльки, білий халат лікаря, валізка з медичними приладами (термометр, фонендоскоп, шпатель, ручка, бланк для рецепта).

Хід гри:

Проводиться будь-яка гра з дітьми. Вихователь звертає увагу на ляльку, яка сидить на стільчику в сторонці.

- Діти, а чому наша Катя сидить осторонь, не грає з нами? Вона сумна, не посміхається. (Торкає у ляльки лоб).

- Діти, у Каті гарячий лоб, у неї напевно температура, а раптом вона захворіла.

- Що ж трапилось, від чого вона могла захворіти? (відповіді дітей).

Вихователь підносить до вуха ляльку, і каже, що Катя вчора їла на прогулянці сніг.

- Що ж нам треба робити, як же їй допомогти? (відповіді дітей дати ліки)

*(джерело: <http://vihovateli.com.ua/razvivayushchie-igry/3229-konspekt-syuzhetno-rolevoj-igry-nasha-katya-zabolela.html>)

- Але ми не можемо самостійно дати ліки, ми не лікарі, їй повинен оглянути лікар. Давайте ми Катю покладемо в ліжечко.

Тихіше, тихіше, тиша.

Наша Катруся захворіла.

Терміново доктор потрібен їй,

Щобвилікувати скоріше.

- А зараз я швиденько піду подзвоню і викликаю лікаря.

Вихователь іде і переодягається в доктора - одягає білий халат і бере готовий валізу з медичним приладдям.

Заходить доктор, вітається з дітьми.

- Діти, ви мене викликали? (так).

- А що у вас сталося? (лялька Катруся захворіла).

Просить показати де лялька.

- Мені потрібно їй оглянути. Спочатку я зміряю температуру. Ось градусник, піднімай Катя ручку, (ставить під мишку) і трохи треба почекати.

- Діти, та у Каті піднялася висока температура, треба терміново випити ліки, щоб зняти високу температуру.

- Катя, а тепер давай я тебе послухаю, чи немає у тебе хрипів в грудці? (дістає фонендоскоп).

Вихователь називає як називається предмет для слухання. Прикладає до грудей і каже Каті, щоб дихати глибше.

- Тут все добре, хрипів немає.

- А може горло у тебе хворе. Відкривай по ширше рот і говори «А-А».

Вихователь бере шпатель, говорить як називається цей предмет, і дивиться горло.

- Катя, у тебе дуже червоне горло, ти напевно об'їлася морозива, або пила холодну воду?

- Діти, а ви не пробували сніг, адже він такий білий, пухнастий, і напевно дуже смачний? (відповіді дітей).

- Ну, що Катя я тебе подивилася, і скажу тобі треба терміново лікуватися. Ви згодні зі мною хлопці?

- Зараз я випишу тобі рецепт з ліками, які допоможуть зняти температуру, полікують горлечко. (Пише на бланку рецепт).

- Діти, а хто може купити і давати ліки за моїм рецептом? (Тільки дорослі)

- Та тільки дорослим продадуть в аптеці ліки і дорослий може давати ліки хворому. Ось передаю (дитині) рецепт, а він передає обов'язково дорослому (вихователю).

- Щоб не захворіти, потрібно завжди берегти своє здоров'я! Дотримуйтеся моїх порад: не пийте холодну воду, не їжте сніг на вулиці, на шию зав'язуйте шарф, на прогулянці не знімайте рукавиці, одягайтеся по тепліше. До побачення! (іде).

Приходить вихователь.

- Діти, я трохи затрималася. Доктор до нас приходив. (так)

- Катю дивився? (так).

- А що дивився? (відповіді дітей).

- Лікар сказав як лікувати Катю? (лікувати за рецептом).

- Діти, я обов'язково придбаю ці ліки в аптеці і ми вилікуємо нашу Катю.

- А зараз нехай вона відпочиває, полежить в ліжечку.

- Діти, а з вами як з нашої Катею не може таке трапитися? Я на вас сподіваюся, що ви будете дотримуватися порад лікаря. Будете завжди веселими та радісними.